

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI SUD U BANJALUCI
Broj: 71 0 K 309476 22 Kž
Banjaluka, 24.08.2023. godine

U IME REPUBLIKE SRPSKE!

Okružni sud u Banjaluci, u vijeću sastavljenom od sudija ovog suda, Snježane Kudrić kao predsjednika vijeća, Pane Gavrića i Svjetlane Marić kao članova vijeća, uz učešće Ljiljane Ocvirek, kao zapisničarke, u krivičnom predmetu protiv optuženih B. Č. i N. Š., zbog krivičnog djela javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje iz člana 359. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske, odlučujući o žalbi Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka, izjavljenoj protiv presude Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 309476 19 K od 08.06.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 24.08.2023. godine, donio je

PRESUDU

Odbija se kao neosnovana, žalba Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka, i potvrđuje presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 309476 19 K od 08.06.2021. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Osnovnog suda u Banjaluci broj 71 0 K 309476 19 K od 08.06.2021. godine (u daljem tekstu: pobijana presuda) optuženi B. Č. sin D. i N. Š. sin Č., oglašeni su krivim da su u vrijeme, mjestu i na način opisan u izreci pobijane presude, počinili krivično djelo javno izazivanje i podsticanje nasilja i mržnje iz člana 359. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakonika Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 64/17, sa naknadnim izmjenama u daljem tekstu: KZ RS), a u vezi sa članom 37. KZ RS, pa im je sud na osnovu tih zakonskih propisa i odredbi člana 41, 43, 46 a) i 49 KZ RS izrekao novčane kaznu u iznosu od po 2.000,00 KM (dvije hiljade konvertibilnih maraka), koje su optuženi dužni platiti u roku od 3 (tri) mjeseca od dana pravosnažnosti presude. Određeno je da ukoliko optuženi ne plate izrečene novčane kazne u ostavljenom roku, sud će primjenom odredbe člana 50. stav 2. KZ RS narediti njeno prinudno izvršenje, a ukoliko novčane kazne ne budu naplaćene ni putem prinudnog izvršenja u roku od jedne godine, sud će donijeti odluku o zamjeni novčane kazne kaznom zatvora na način da će se za svakih započelih 50,00 KM (pedeset konvertibilnih maraka) novčane kazne odrediti jedan dan zatvora. Tom presudom, je na osnovu člana 108. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 53/12, 91/17, 66/18 i 15/21, u daljem tekstu: ZKP RS) oštećena Islamska zajednica Banjaluka sa imovinskopravnim zahtjevom upućena na parnični postupak, a na osnovu člana 99. stav 1. ZKP RS u vezi sa članom 96. ZKP RS, optuženi su obavezani da plate troškove krivičnog postupka na ime sudskog paušala iznos od po 150,00 KM (stotinu pedeset konvertibilnih maraka i 00/100), te da solidarno plate iznos od 492,86

KM (četiri stotine devedeset dvije konvertibilne marke i 86/100) na ime troškova vještačenja, sve u roku od 30 (trideset) dana po pravosnažnosti presude.

Protiv pobijane presude, u zakonskom roku, žalbu je izjavilo Okružno javno tužilaštvo Banjaluka (u daljem tekstu: žalba Tužilaštva), zbog odluke o krivičnim sankcijama, iz člana 310. stav 1. tačka g) u vezi sa članom 314. stav 1. ZKP RS, sa prijedlogom da sud uvaži navedeni žalbeni osnov, prvostepenu presudu preinači na način da optuženima za predmetno krivično djelo izrekne kaznu koja je zakonom propisana za to krivično djelo, ili eventualno, po adekvatnoj primjeni odredaba KZ RS koji se odnose na ublažavanje kazne, optuženima izrekne novčane kazne u većem iznosu.

U žalbi ističe da izrečene novčane kazne nisu adekvatne težini izvršenog krivičnog djela i društvenoj opasnosti, da se prilikom izricanja novčane kazne nije vodilo računa o ciljevima generalne i specijalne prevencije, da je mržnja usmjerena prema određenim licima zbog njihove nacionalne, rasne i vjerske pripadnosti i da najmanja provokacija može da izazove uznemirenost kod drugih pripadnika naroda i vjerskih zajednica. Ukazuje na odredbu člana 54. stav 1. tačka 6. KZ RS da se imajući u vidu propisanu kaznu zatvora, kazna mogla ublažiti do 3 (tri) mjeseca i primjenjujući odredbu člana 46a. KZRS, smatra da je bilo adekvatno izreći novčanu kaznu u najmanjem iznosu od po 4.500 Konvertibilnih maraka imajući u vidu stav Vrhovnog suda Republike Srpske iznesen u presudi tog suda broj: 80 0 K 094472 18 Kvlz 18 od 07.08.2019 godine.

Branilac optuženih Živko Bojić, advokat iz Banjaluke u odgovoru na žalbu navodi da su u pobijanoj presudi pravilno dati razlozi izricanja novčane kazne ukazujući da radnje optuženih nisu medijski popraćene, nije pričinjena šteta i da oštećena Islamska vjerska zajednica ne pojavljivanjem pred sudom su iskazali nezainteresovanost za vođenje krivičnog postupka, da su se optuženi javno izvinili i da do sada nisu osuđivani i predlaže da sud odbije žalbu i potvrdi prvostepenu presudu.

Ispitujući pobijanu presudu, u dijelu u kojem se pobija žalbom, u smislu člana 320. ZKP RS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Suprotno žalbenim prigovorima Okružnog javnog tužilaštva Banjaluka ovaj sud nalazi da su izrečene novčane kazne od po 2.000 Konvertibilnih marakaka pravilno izrečene i da će se sa istima postići svrha kažnjavanja. Naime, optuženi do sada nisu osuđivani, potpuno su priznali izvršenje krivičnog djela, javno se izvinili postojali su uslovi za ublažavanje kazne do tri mjeseca, i primjenu odredbe člana 46a. stav 1. KZRS kojom odrebom je propisano da se kazna zatvora do šest mjeseci može izreći samo ako posebne okolnosti djela i učinioca pokazuju da se novčanom kaznom ne može postići svrha kažnjavanja ili da novčana kazna neće moći izvršiti što u konkretnom nije slučaj o čemu su dati razlozi u pobijanoj presudi (stana 3. pasus 5) koje razloge prihvata i ovaj sud.

Nisu prihvatljivi ni argumenti žalbe da je novčana kazna morala biti ekvivalentna kazni zatvora od tri mjeseca i da je trebala biti izrečena novčana kazna od najmanje od po 4.500 Konvertibilnih maraka. Vrhovni sud Republike Srpske je u presudi broj: 80 0 K 094472 18 Kvlz od 07.08.2019. godine ukazao da je cilj zakonodavca bio da se zbog svojih negativnih posljedica izbjegne izricanje kratkotrajnih kazni zatvora osim u onim slučajevima kada to okolnosti krivičnog djela i učinioca zbog kaznene politike zahtijevaju. Sud je dužan u smislu odredbe člana 46a. KZRS izreći i novčanu kaznu ako je do kazne do šest mjeseci došao i ublažavanjem kazne propisane kazne ako nema posebnih okolnosti djela i učinioca

koje ukazuju da se njome neće postići svrha kažnjavanja i sprovesti njena naplata. To što je prvostepeni sud izrekao novčanu kaznu manju od iznosa koji se određuje u postupku zamjene kazne zatvora u trajanju od tri mjeseca u novčanu kaznu nije povrijeđen KZRS i odredbe tog zakona ne prepoznaju obavezu suda da prilikom izricanja novčane kazne iznosi novčane kazne budu prilagođeni iznosima koji se odnose na postupak zamjene kazne zatvora u novčanu kaznu kako to pogrešno smatra žalba.

Iz navedenih razloga odlučeno je kao u izreci, u skladu sa članom 327. ZKP RS.

Zapisničarka
Ljiljana Ocvirek

Predsjednik vijeća
Snježana Kudrić